

ÜSKÜDAR ANAOKULU

DEĞERLERİMİZ: SAYGI VE SEVGİ

*Saygı kayığına binmeden
sevgi denizi geçilmez.*

Saygı: değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, kutsallığı vb. dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli ve ölçülü davranmak anlamına gelmektedir. Ayrıca insanları dili, dini, ırkı ve cinsiyeti ne olursa olsun, ayırmadan farklılıkları kabul etmektir. Saygı doğuştan gelen bir değer değildir, kazanılması ve üzerinde emek harcanması gerekir. Bu değerın kazanılmasında ilk ve en önemli rol ailenindir.

Dünyaya saygılı çocuklar vermek için, onların bir birey olma yolunda ilk adımları attıkları çocukluk dönemlerinde saygı görmeleri önemlidir. Farklı eğitim ve yetiştirme yöntemlerinden bahsederken, aileler kendi değerlerine en uygun olduğunu düşündükleri yöntemi seçmekte özgürdür. Asla ihmal edemeyeceğiniz yön ise çocuğunuzun mutluluğudur.

Ayrıca unutmamalısınız ki yetişkinler, çocuklara daha iyi ve daha yüce bir dünya inşa etmeyi öğretmekle yükümlüdürler. Çocuğunuzu eğitmek bir sorumluluk göstergesidir ve üstleneceğiniz en önemli iştir. Ancak bunu yaparken en mükemmel ebeveyn olmak için uğraşmanıza gerek yok. Bazen yalnızca kalbinizin sesini dinlemeniz yeterli olacaktır.

Sevgi Dolu, Saygılı Çocuklar...

Bir çocuk dünyaya geldiğinde onun hakkında henüz çok da bir şey bilmiyorsunuzdur. Ve onlara aşılacak istediğiniz şeylerden etkilenmeyip kendi karakterlerini oluşturmaya başladıklarında, onlarla ilgili her şeyi birkaç ayda ya da yılda öğrenemeyeceğinizi fark edeceksiniz.

Her çocuk kendi kişiliğini ve zevklerini oluşturacak ve kendi arzularına ve endişelerine sahip olacaktır. Çocuklar ne ebeveynlerinin birer kopyasıdır ne de onların düşüncelerine ve hislerine karar vermek sizin görevinizdir. Sizin göreviniz büyüme süreçlerinde onlara sevgi ve saygıyla eşlik etmektir. Saygılı çocuklar istiyorsanız, saygı, sevgi ve değer görmüş çocuklar yetiştirmekten daha iyisi yoktur.

Çocuğunuzun Doğal Gelişimine Saygı Gösterin

90'larda erken uyarım konusu çok önemli olmaya başlamıştır. Erken uyarım, gelişim sorunları olan çocukların bazı temel işlemler üzerinden gelişmesini sağlamada kesinlikle harika ve anahtar bir stratejidir.

Erken uyarım terimini "hızlandırma" ile karıştırmamalısınız. Daha 4 yaşındayken çocuklarının iyi birer okur olmasını gerektiğini düşünen ebeveynler vardır.

Bazen hızlandırma, dünyaya stresli çocukların gelmesine sebep olabilir. Stres, endişe ve belirli beklentilere cevap vermeye yönelik baskı asla saygılı çocuklar meydana getirmeyecektir.

Çocuğunuzun "sevginin yavaş ateşi" ile pişmesine izin verin. Bırakın oynasınlar, bırakın önlerindeki dünyayı keşfetsinler, ilk adımlarını atsınlar, parkta düşünler ve tekrar ayağa kalsınlar.

Tüm bu uygulamalar çocuğunuzun gelişimini destekler ve kazandırmayı planladığımız değerlerin oluşmasına olanak sağlar.

Duygularını Anlayın ve Hislerini Yönlendirmelerine Yardım Edin

Çocuğunuza sesinizi yükseltip "Ağlayacak yaşı geçtin" ya da "Yorgunum, saçmalıklarınla uğraşacak vaktim yok" dersanız, onların duygusal dünyasını sonsuza kadar değiştirirsiniz. Oysa saygıyla eğitim onların, öfkelerini, korkularını ve endişelerini anlayıp, duygusal dünyalarını kontrol etmelerini sağlayacak bir şekilde gerçekleşir.

Başkalarının duygularına saygı göstermek çocuğunuzun sağlığında ve büyümesinde her zaman minnettar kalacağı bir uygulamadır. Eğer işitildiklerini hissederseniz, söyledikleri her bir kelimenin yerine ulaştığını görürlerse, güvenle ve emin bir şekilde büyüyeceklerdir.

Saygı dolu bir eğitim, çocuğunuz için sınırlar koymayacağınız anlamına gelmez. Bu gereklidir. Toplumsal yaşam için, çocuklarınızın da belli başlı kuralları ve sorumlulukları kabul etme kapasitesine sahip olmalıdır.

Onlara haklarını ve sorumluluklarını öğretmek de çocuğun eğitiminde saygı değerinin kazandırılmasının bir yoludur. Bu, onlara hayal kırıklıklarını idare edebilmeyi ve onlardan beklentileri anlamalarına yardımcı olur.

Kendi sınırlarını bilmeyen bir çocuk her gün onları aşmaya çalışacaktır ki bu da olumsuz sonuçlara sebep olup, hayal kırıklıkları ve kaybolmuşluk hissiyle onları baş başa bırakacaktır. Diğer yandan saygılı çocuklar, kendilerine de nasıl saygı duymaları gerektiğini bileceklerdir.

Gördüğümüz üzere, bu tarz bir ebeveynlik günümüzde çoğu ailenin uyguladığı bir şeydir. Çünkü aileler sevginin ve saygının çocuklarının gelişiminde görünmez bir rehber olduğunu anlıyorlar.

Çocuklar güvenle yürüyebilmeye ihtiyaç duyar, ancak kendi yollarında yürürken neyi yapıp neyi yapamayacaklarını bilerek hızlarını belirlemede özgür hissetmelidirler. Çocuğunuz için rol model olun. Unutmayın ki şu an onlar hayatın "genç öğrencileri" ve sözlerden ziyade deneyimlerle daha iyi öğrenirler.

Saygılı Çocuklar Yetiştirmek İçin Neler Yapabilirsiniz?

Neden Saygı?

Saygılı olmak bir yönü ile de başkalarının hislerine karşı duyarlı olmak demektir. Mesela size iyilik yapan bir insana 'teşekkür etmek', sabah uyandıığınızda çevrenizdekilere 'Günaydın' demek hep bu duyarlılığın neticeleridir. Küçük çocuğunuz kelimeleri tam telaffuz edemediği bir dönemde, anlamını tam bilemeden de söylese bu ifade kalıplarını tekrar ede ede yaşamın bir parçası haline getirebilir.

Önce Model Olmalısınız!...

Saygılı çocuklar görmek, saygın ebeveynler ve eğitimciler de olmanızı gerektirir çünkü çocuklar saygılı olmayı bebeklikten itibaren çevrelerinden öğrenmeye başlarlar. Israrla elinizden bir şey çekmeye çalışan çocuğa 'Lütfen!' diyerek almanız, saçınızı çekerken 'Canımı acıtıyorsun!' diyerek elini açmanız şeklindeki davranışların tümü, ona kibar olmayı nazikçe öğretir. Yani çocuğun iletişim halinde olduğu herkes, ona tavır ve ifadeleri ile saygı içeren davranışları öğretir. Çocuklar hak ettikleri saygıyı ebeveynlerinden göremezlerse başlangıçta bu durumu kabul ediyor gibi görünebilirler. Örneğin arkadaşlarının yanında azarlanan bir çocuk, rencide olur. Annesinin arkadaşlarının yanında, saygısız tavırlar sergileyerek ebeveynini rahatsız edebilir. Artık kendini daha rahat ifade ettiği ergenlik döneminde ise bu intikamın sesi daha gür çıkabilir.

Çocuklar özellikle kendilerine saygı duyulduğunu bilmelidirler. Bunu fark ettirmenizin yollarından bazıları; sözünü kesmeden, gözlerinin içine bakarak dinlemeniz, odasının kapısını tıklatarak girmeniz, kararlar alırken ona da fikrini sormanızdır. Ayrıca tutumlarınızda tutarlı olmanız da saygın davranışlar arasında sıralanabilir. Bir olaya bazen bir tavır sergileyip, bazen farklı davranmanız hem çocuğunuza sergilediğiniz saygıyı zedeler hem de saygınlığınızı sarsabilir.

Tavırlarınızın ve İfadelerinizin Farkında Olmalısınız

Rahat yetişmeleri için pek çok saygısız tavrı 'çocuktur!' diye düşünüp hoş gören aileler vardır. 'Bunlar çocuk!' şeklindeki düşünceler, uzun süre yanlış davranışları sergileterek benimsetir. Hâlbuki çocuk ana dilini öğrenebildiği, yaşama dair pek çok kuralı başarabildiği gibi saygın davranışları da seviyesine göre sergilemeyi gerçekleştirebilir. Ancak eleştirme, yanlışlıkları hemen görüp azarlama, korkutma çocukta ters tepki oluşturur. Çocuk korktuğu için saygı içeren davranışları sergiliyorsa, otorite boşluğunda tekrar hatalı davranışlar gösterebilir. Çocuk saygı gerektiren kuralları, korktuğu için değil, içselleştirdiği için gerçekleştirmelidir. Tavırlar zorlama ile değil, yapılmasından zevk alınarak öğrenilmelidir. Sevgi ile sunulan davranışlar çocukların zamanla karakterine yerleşir.

Bazen küçükler, çocukça ifadeleri ile saygısızca kelimeler kullanırlar. Bu ifadeleri birilerinden duymuşlardır, anlamını bilmeden tekrar ederler: "Adam şalak (salak) ya!" gibi... Türkçe'yi düzgün konuşamadıkları bir zamanda kullandıkları bu ifadeler büyükleri tarafından şaka ile karışık dikkat odağı olur. Çünkü şakalaşmaları çocuk takdir olarak karşılar, ilginin üzerinde olduğunu fark eder. Yanlış da olsa o davranışı benimser.

Çocuk doğru ile yanlış ayırt edebilecek yaşta değildir. Bu nedenle ebeveynler çocukların yanlış sözlerini duyduklarında, jest ve mimikleri ile düşüncelerini ifade etmelidirler. Daha sonra da uygun bir vakitte çocuklarını saygın kılacak ifadeler hakkında konuşup bunu

destekleyecek etkinlikler yapmalıdırlar. Aksi halde çirkin kelimeleri kullandığında fark edilen çocuklar, bu sebeple değer kazandıklarını düşünüp yanlış davranışı tekrar etmeye başlarlar.

Günümüzde pek çok ebeveyn, evlatlarımız bizim çocukluğumuzda yaşadığımız sıkıntıları yaşamasin diye her türlü imkânlarını seferber etmektedir. Çocuğun rahat içinde olması saygı sınırlarını bilmemesini gerektirmez. Ebeveynler her ne

sebeple olursa olsun, çocuklarına koydukları sınırların onlar için yaşama dair bir tarz belirlediğini unutmamalıdır.

En etkin anne babalar, çocuğunun gördüğünü gören, düşündüğünü düşünen, hissettiğini hisseden kısacası onun bakış açısını yakalayabilenlerdir. Çocuklarda zaman zaman görülen davranışların temel sebebini bilmek gerekir. Örneğin uykusu gelmiş bir çocuk bir de açsa tekmeleyebilir, tepinebilir. Farklı davranışlar sergileyebilir. Bu davranışları sergileyen bir çocuğa hemen, 'saygısız' etiketini takmak doğru olmaz. İyi bir çocuk yetiştirmenin sırrı, davranışın arkasındaki sırrı iyi okumaya bağlıdır.

Saygı İçeren Davranışların Çocuklarda Karakter Halini Alması İçin Yapılabilecek Bazı Etkinlikler:

- Nezaket kelimelerini çocuğunuzun yaşamında yerleştirmeyi hedeflediğinizi farz edelim. Teşekkür ederim, rica ederim, lütfen v.s... Evde bu kelimeleri kullanan kişiye aferin, harikasın vb. övgü sözcükleri ile pekiştirmek etkili olabilir. Çocuğunuz yanlış yaptığında; Şimdi, hemen düzgün konuşuyorsun! gibi kinayeli konuşmalar, sert uyarılar, çocukta saygı içeren davranışlara karşı nefret uyandırabilir.

- Okul öncesinde çocuklar okuma yazma bilmedikleri için sadece resim okuyabilirler. Çocukların bu yeteneği değerlendirilebilir. Mesela çocuklara nerelerde teşekkür etmeleri gerektiği sorulabilir. Daha sonra bunların ayrı ayrı resimlerini farklı zamanlarda yapmaları istenebilir. Yapılan resimler hatırlatıcılar olarak uygun yerlere asılabilir. Çocuğun kendi yaptığı resimle nezaket davranışlarını anımsaması daha kolay olacaktır.

• Çocuklar bazen çok konuşarak çevrelerini rahatsız edebilirler. Zaman zaman sessiz kalmayı da öğrenmelidirler. Bunun için 'Sessizlik Saati' oyunu oynayabilirsiniz. Bu oyunda birlikte belirlenmiş bir vakitte aile bireyleri sessiz kalmayı başarabilmelidirler. Çocuğunuza saat üzerinde kaç dakika sessiz kalacağını ifade ediniz. 10 dakika ile başladığınız bu süre zarfında kitap inceleyebilir, faaliyet yapabilir fakat konuşmaması gerektiğini söyleyiniz. Süre zamanla artırılarak bu konuda başarılı olmaları sağlanabilir.

• Büyüklere saygıyı öğretmek için; hafta sonlarında telefonla arama, onları memnun edecek faaliyetler hazırlama, tatil günlerinde ziyaretlerine gitme, onlara duygularını ifade eden kartlar hazırlayıp gönderme çok faydalı çalışmalar olacaktır. Tabii bunlardan da etkili olan çocuklarınızın büyüklerinize saygılı davranışlarınızla sizi izlemeleridir.

• Kurallara yaşamımızda uymamız gerektiğini sık sık hatırlatmak çocukları sıkar. Bunun yerine kuralların yaşamımıza sağladığı neticeleri paylaşabilirsiniz.

• Gazete ve dergilerdeki resimlerde saygılı davranışlar sergileyen resimleri birlikte bulmaya çalışabilirsiniz. Bulduktan sonra da 'Sence neden saygın görünüyor?' diye sorabilirsiniz. Böylelikle hem çocuğunuzun 'Saygılı olmak' ifadesinden ne anladığını öğrenirsiniz hem de siz anlaşılması gerekeni ifade etmiş olursunuz.

• Çocuklar kişisel farklılıkları kabulünü sizden öğrenirler. Herhangi bir seçiminde çocuğunuza 'Demek bunu seçtin! Zevkler farklı olabilir!' diyebilirsiniz. Bu şekilde kabuller görmek, çocuğunuzun da başkalarına saygısını artıracaktır.

• Çocuklara anlatılan hikâyelerde günlük yaşamda nezaketin önemi, saygılı insanların hayatta elde ettikleri kazançları vurgulayanları seçilmelidir.

Özellikle çocuklara dinletilen müzikler, bilinçaltılarının yapılanmasında büyük önem arz eder. Bu nedenle çocuklara kazandırmayı hedeflediğimiz değerleri destekleyici şarkılar dinletilmelidir. Bu tür şarkılar bulunamazsa çocuğunuzun da isminin içinde geçtiği güftelerle ufak besteler yapabilirsiniz. Çocuklar kendileri ile alakalı olan her şeye daha fazla ilgi gösterirler.

• Evinizde aile bireylerine yönelik olarak 'Saygı Panosu' hazırlayabilirsiniz. Bu panoda belirli dönemlerde bazı başlıkları ele alabilirsiniz. Örneğin 'Bugün karşılık beklemeden hangi nazik davranışı sergilediniz?' başlıklı bir inceleme çalışması yapılabilir. Bu başlık altına ailenin tüm bireyleri o gün içinde sergiledikleri nazik davranışları ifade ederler. Her akşam bu şekilde bir geri bildirim alınması, çocukların bu konuda takdir görmeleri saygı davranışlarını sergilemelerini destekler.

• Çocuklar kendileri için güvendikleri bir otoritenin de özür dilediğini gözlemleyince bu davranışı kolay modellerler.

• Çocuklar okul öncesi dönemde arkadaşlarından çok etkilenirler. Bazı davranışları arkadaşları yaptığı için yaparlar. Doğru mu yanlış mı olduğunu hiç sorgulamazlar. Bu nedenle ebeveynler çocuklarının arkadaşlarını seçmelerinde yardımcı olmalıdırlar. Ailecek görüştüğünüz arkadaşınızla çocuklarınızın yaşları birbirine yakınsa bu durum güzel bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Birlikte geziler yapıp, sosyal aktivitelere katılabilirsiniz. Böylelikle çocuğunuzun çevredeki yanlış örneklerden etkilenmemesini de sağlamış olursunuz.

Saygı İçeren Davranışlardan Örnekler

İletişimde Saygı İçeren Davranışlar: Çocuklara erken yaşlarda kazandırılması gereken davranışlardan biri de dinlemeyi öğretmektir. Çünkü iletişimin ilk adımı iyi bir dinleyici olmaktır. Dinlemeyi öğrenmesi çocuğun iyi dinleyicileri örnek alması ile mümkündür. İletişim esnasında çocuğunuzun sergilemesi gereken davranışlardan bazıları şu şekilde sıralanabilir:

-Çocuklar, günlük yaşamda çok kolay gerçekleştirebilecekleri selamlaşma ritüellerini yerine getirebilirler. Örn: Günaydın, iyi akşamlar! gibi...

-Büyüklerine, arkadaşlarına 'Nasılsınız?' diye sorabilirler.

-Konuştukları kişiye arkalarını dönmeden gözlerinin içine bakarak konuşmayı başarabilirler.

-Karşılarındaki kişiyi hangi ifadelerin kıldığını öğrenerek bunlardan kaçınabilirler.

-Konuşan iki kişinin arasına girmemeyi başarabilirler.

-Konuştukları kişinin sözünü kesmeden dinleyebilirler.

Telefonla İletişim: Telefondaki radyasyon etkisinden dolayı çocuklar uzun süre kulaklarında tutmamalıdır. Ancak gerektiğinde telefonla uygun şekilde konuşmayı da öğrenmelidirler. Çocuklar gerek sabit telefonla gerek cep telefonu ile konuşurken uyulması gereken kuralları başarabilirler:

-Telefonu ilk açışta 'Buyurun, Efendim veya Alo!' gibi ifadelerden birini tercih edebilirler.

-Arayan taraf çocuğu tanıyamadığında, ismini söyleyebilir ve 'Ben Ayşe Hanım'ın kızıyım!' gibi ifadeler ile kendini tanıtabilir.

-Aranan kişi eğer bulunulan ortamda ise bağırarak çağrılmaması gerekir. Telefonun ahizesini kapatarak çağırmalı veya yanına götürmelidir.

-Çocuklar ağızlarında herhangi bir yiyecek varken telefonla konuşmamalıdır.

-Öksürük, hapşırık gibi durumlarda ahizeyi ağızlarından çekmeyi bilmelidirler

-Çocuklar arkadaşları ile telefonla görüşmeleri gerektiğinde süreyi kısa tutmayı bilmelidirler. Tabii bu konuda öncelikle ebeveynlerinden örnek davranış görmelidirler. Çocukla birlikte yapılan veya oyuncak telefonlar ile konuşma kuralları oyun esnasında öğrenilebilir. Oyunlar sırasında yapılan bu etkinlikler gerçek yaşamda pratik uygulamaların önünü açar.

-
-

Ziyaret Ortamları İçin Saygı İçeren Davranışlar: Ev veya herhangi bir ortama ziyarete gidildiğinde çocuklar saygı içeren davranışları ihmal edebilirler. Bunun en önemli sebepleri arasında çocuğun dikkat etmesi gereken kuralları bilmemesi yer almaktadır. Bir diğer sebep, oturma süresi uzadığı için çocuğun sıkılma ihtimalidir. Bazen de çocuklar ilgi odağı olmak için saygısız davranışlar sergileyebilirler. Bu sebeplere çözüm olarak ziyaretlerde şu uygulamalar yapılabilir:

-Çocuklarla 'misafircilik oyunu' oynanarak dikkat edilmesi gereken hususlarda alıştırmalar yapılabilir. Evden çıkmadan önce de kurallar kısaca hatırlatılabilir.

-Ziyaretlere randevu almadan gidilemeyeceği, ev sahibi müsait değilse ısrar edilemeyeceği çocuklara anlatılmalıdır.

-Ziyarete giderken ev kıyafetlerimizle gidemeyeceğimiz, temiz, ütülü giysilerimizi giymemiz gerektiği öğretilmelidir.

-Giderken çocuğun meşgul olacağı, gidilen evi de rahatsız etmeyecek bir oyuncak götürebilirler.

-Ebeveynler çocuklarının sıkılacaklarını hesaba katarak ziyaretlerini kısa süreli tutmaya çalışmalıdırlar.

-Özellikle aile ziyaretlerinde ev sahibi esnek olsa da kurallardan taviz verilmemelidir.

-Ortamda bulunan ebeveynlerin, ailenizin ziyaretlerdeki prensiplerine destek olmaları istenmelidir. Mesela, çocuklar ziyarete gidilen yerden sevdikleri bir malzemeyi alarak çıkmayı çok isterler. Bu konuda evden çıkmadan hatırlatma yapılmış olmasına rağmen çocuk aynı hatayı yapıyorsa ev sahibinin de desteği ile asla buna izin verilmemelidir.

-Evde çocuğunuzun yaşıtı varsa birlikte oyun oynayabilirler. Ancak ara ara gidip hissettirmeden kontrol etmek faydalı olur.

-Çocuğunuz tüm kurallara uydu ise eve geldiğinde şu sözlerle takdirinizi dile getirebilirsiniz: 'Ev sahibinin seni tekrar konuk etmek isteyeceği kibar bir misafirsin!'

Yemek Yerken Saygı İçeren Davranışlar:

Yemek yeme alışkanlığı çerçevesinde dikkat edilmesi gereken birkaç davranışı şu şekilde sıralayabiliriz:

-Yemekten önce ve sonra eller yıkanmalı

-Yemek asla ayakta, gezinerek yenmemeli

-Aile bireyleri hep birlikte sofrada bulunmalı

-Yemeğe herkes birlikte başlamalı

-Tabağa ihtiyaç kadar yemek alınmalı, artık bırakılmamalı

-Yemek eğer sıcaksa üflememeli

-Ağızda yemek varken konuşmamalı, şapırdatmamalı

-Ağızdaki bitmeden tekrar lokma alınmamalı

-İyice çiğnemeye dikkat edilmeli

-İhtiyaç durumunda kullanılmak üzere mutlaka peçete bulundurulmalı

-Çatal, kaşık, bıçak, tabak, bardakla oynamamalı

-Özellikle tabağının önünden yemeye dikkat edilmeli

-Eğer yemek hoşuna gitmedi ise yorum yapmamalı, beğenildi ise mutlaka ifade edilmeli

-Ağızda lokma varken sofradan kalkılmamalı

-Yemekten kalkarken mutlaka hazırlayanlara teşekkür edilmeli

-Televizyon karşısında çocuk birebir veya ailecek yemek yememeli. Bunun yerine hep birlikte güzel konulardan bahsedilerek yemekte aile bağları kuvvetlendirilmeli

-Özellikle ortak tabaktan yenen meyve gibi besinlerde başkasının önünden yememeye özen gösterilmeli

-Her konuda olduğu gibi yemeği seçmeden yiyebilmesi için aile bireyleri birbirlerine örnek olmalı

Lokanta ve restoranlarda yemek yerken nelere dikkat etmeleri gerektiği konusunda da çocuklar bilgilenmelidirler. Çocuklar garsona kendi tercihlerini söylemeyi, yemeği gelince teşekkür etmeyi, herkesin yemeği gelene kadar beklemeyi başarabilirler. Bu nezaketi kazanabilmeleri için evde

doğaçlamalarla egzersizler yapılabilir. Daha sonra da belirli zamanlarda ziyafet günleri düzenlenerek çocuklarla lokanta ortamı oluşturulabilir. Tabii bu arada restorana gitmek de aile bütçesine göre zaman zaman gerçekleştirilmelidir.

Saygılı bir nesil yetiştirirken her konuda olduğu gibi bu noktada da çocukların nasihat dinlemekten ziyade model görmeye ihtiyaçları vardır. Çocuğunuzun kazanmasını hedeflediğiniz davranışları yaşamınızda sergilemedeki kararlılığınız hem çocuklarınızın gözünde sizin saygınlığınızı koruyacaktır hem de onların geleceklelerini ışıklandıracaktır.

**Çocuklara, saygıyı öğretmenin en iyi yolu:
onlara saygı göstermektir.**

Sevgi Nedir?

Sevgi, bir insanın bir kişi, durum ya da nesneye ilgi ve bağlılık duygusudur. Sevginin davranışa yansıyan şekli ise, sevgi dolu gözlerle bakmak, dokunmak, öpmek, güzel sözler söylemek, zamanı paylaşmak, öncelik vermek, onu düşündürmektir. Bu ilgi ve bağlılık koşullara rağmen gerçekleştiğinde gerçek sevgiden söz edebiliriz. Güzeli, iyiyi, becerikli olanı, akıllıyı, yetenekliyi sevmek kolaylıkla gerçekleşir.

Çocuğun sevmeyi öğrenmesi için öncelikle isteyerek dünyaya getirilen bir çocuk olduğunu hissetmeli ve bilmelidir. Yaşamı sevgi ile algılayıp, sevgiyi alıp vermesi bu temel üzerine atılır. İlk bir yıl içinde beslenme, sevgi ve güven ihtiyacının karşılanması için anne ve babanın yaklaşımı önemlidir. Emzirmek hem bedensel hem de duygusal olarak onu besler. Sevginin bebek için hissedilmesi için onun beslenme, uyku, temizlik gibi temel ihtiyaçlarının karşılanması ile birlikte anne babanın sakin ve sabırlı yaklaşım ile yanında olması, ses tonu, sevgi dolu bakışlarıyla koşulsuz sevginin verilmesi sağlanır. Çocuğa sevgiyi öğretmenin yolu sevgi dolu, sevgiyi verebilen ebeveynlerden geçer.

“Çocukların Sevgi Anlayışı İle Biz Yetişkinlerin Sevgi Anlayışı Arasındaki Fark Ya Da Benzerlikler Nelerdir?”

Sevginin dili ortak olmakla beraber, çocuklar sevgi ihtiyaçlarını davranış ve sözleriyle ifade ederler. Ebeveynlerinden ayrılmalarına tepki gösterir, her tür koşulda birlikte olmayı talep ederler aynı zamanda da koşulsuz severler. Ebeveynler ise koşul koymaya başlayarak farkında olmadan sevgilerini engellemeye başlarlar. Çocuklarının davranışlarına, kişilik yapılarına, başarı durumlarına, fiziki özelliklerine ve ebeveynlerin kendi kişisel ihtiyaçlarının engellenmesine, iletişim becerilerine, eşler arasındaki ilişki koşullarına ve kendi çocukluklarında aldıkları sevgi modeline göre sevgiyi koşullandırır.

Anne babalar öğrenmiş oldukları sevgi modelleriyle çocuklarına sevgiyi öğretirler. Eşinin sevmediği bir özelliğini çocuğunda gören, okulda kendince tanımladığı başarı özelliklerini göstermediğini düşünen, başarılı olduğu halde en

mükemmelini talep eden, eleştiri ve yargılayıcı iletişim kurabilen, maddi ve manevi sorunları olan yetişkinler sevgilerini verme konusunda da problem yaşayabilirler.

"Anne Baba Arasındaki Sevgi Çocuğa Nasıl Aktarılabilir?"

Bir çocuk için, anne-babası çok önemlidir. Anne-babası tarafından sevildiğini hisseden çocuk kendini değerli hisseder. Kendini değerli gören çocuğun özgüveni yüksektir ve yeni şeyler denemekten çekinmez.

Çocuklar anne baba arasındaki sevgi dolu ilişki modeline göre gelecekte ilişkilerini şekillendirirler. Aile içindeki ilişki, düşünce ve inanç sistemlerini etkiler. Bu nedenle olumsuz karşılıklı geri bildirimler zarar vericidir. Çocuklarını kendi bireysel ya da ailesel çatışmalarını dinleyecek terapistler haline getirmemelidirler. Anlaşmazlık ve tartışmanın düzeyi çocuğun algısında farklı boyuttadır. Biraz yüksek ses tonunu çocuk çok fazla travmatik algılayabilir. Sağlıklı iletişimin yolu karşındakini anlamaktan geçer, onun dediğini kabul etmekten değil. Çocuğun önünde tartışmamak, ya da uygun boyutlarda sadece fikir çatışması yapabilmek gelişmiş bir iletişim becerisi ve düşünce yapısı gerektirir. Sabah kalktığında birbirine "günaydın" diyen, bakışlarıyla, davranışlarıyla, sözleriyle birbirine sevgilerini ifade edebilen anne baba arasında çocuk kendini huzur, güven ve sevgi ortamında bulacaktır. Bu koşulların içindeki ufak çatışmalar çocuk için de tolere edici olacaktır. Unutmayın ki çocuğu büyüten şey anne, baba ve anne babanın arasındaki ilişkisidir. Bu üçlü arasında etki

gücü en çok olan ise anne baba ilişkisidir.

"Çocuğa Sevgiyi Öğretmenin Yolları Nelerdir?"

Sevgiyi bakışları, sözcükleri, davranışları, paylaştıkları, onları düşündüklerini göstermeleri ile koşulsuz sevgilerini sunarak öğretebilirler.

Çocuklarla zaman geçirmenin etkisi araştırmalarda da kanıtlanmış, anne, baba ve bebek arasında doğumu izleyen ilk günler, haftalar, aylar arasındaki sağlıklı temasın, çocuğun ilerdeki kişilik ve davranış bozukluklarını önemli bir miktarda indirgelediği bilinmektedir. Temas bebek ağlamasında azalmaya, çocuğun

büyüme hızında artmaya ve güven duygusunun güçlenmesinde etkili olmaktadır. Annenin çalışması gerektiği durumlarda, çocuğuna bakan kişinin aynı yaklaşım ve iletişimde olmasına özen gösterilmelidir. Anne ve babanın vereceği özel zamanlar akşam yorgun olunan, can sıkıcı işlerin beklediği zamanlar olamaz.

Özel aile zamanları yaratmak, yakın arkadaş veya akrabaların ziyaret edilmesi, rahat ve bilgilendirici zaman için müze, hayvanat bahçesi gezmek, tüm aile fertlerinin katıldığı, yiyeceklerin hep beraber hazırlandığı, gidilecek yerin beraber belirlendiği, yemek öncesi ve sonrası aktivitelerinin hep beraber ayarlandığı etkinlikler düzenlenebilir. Yakın çevre tarihi yerler gezilebilir, parka gidilebilir, birlikte oyunlar oynanabilir, spor, aktivite yapılabilir. Çocuğun özel ve önemli olaylarında yanında olmak, veli toplantılarına, gösterilerine katılmak, karne günlerinde yanında olmak onun değer bulmasını ve sevildiğini hissetmesini sağlar.

Çocuklar büyüdükten ve okula gitmeye başladıktan sonra altı yedi saatlik zaman diliminden sonra eve geldiklerinde rahatlamak, günlerini karşılıklı diyaloglarla paylaşmak, neşe ve hayal kırıklıklarını aktarmak isterler. Evde bulunmasanız da bu destek telefonla verilebilmelidir. Zaman ayrılmayan çocuklar kabul görmeme, kızgınlık ile değersizlik hisleri içinde olurlar.

Anne-babalar, çocuklarına karşı sevgi sözcükleri kullanmakta her zaman cömert davranmazlar. Hayat karmaşası içinde, bu güzel sözcükleri unutuverirler. Bazen "çocukların şımaracağı inancı", bazen "bizim kendilerini sevdiğimizi zaten biliyorlar" düşüncesindedirler.

"Çocuklarınızı sevin" kavramından anlaşılacak olan çocuklara onları sevdiğimizi hissettirmektir. Her anne-baba çocuğunu sevmektedir. Ancak her çocuk anne-babası tarafından sevildiğini hissetmemektedir. Bu iki farklı sonucun ortaya çıkmasına sebep olan şey iletişimdir. Sevgisini ifade eden, çocuğun sevildiğini hissedeceği faaliyetlerde bulunan, takdir ve onay gören anne-babanın çocukları sevildiğini hissetmektedirler. Sevgi sözcüklerini kullanmayı ihmal eden ya da çocuğuyla beraber zaman geçirmeyen, onlara vakit ayırmayan anne- babaların çocukları ise sevildiklerini hissedemezler.

Sevgi önemli bir değerdir. Bu değere sahip olan insanlar, değerli işler yapmak için istekli olmakta ve değerli işler yapabilmeye cesaretine sahip olmaktadır. Sevgiden mahrum olan bireyler, hayatlarını sevgi arayışı içinde sürdürmektedirler.

Bir anne-babanın çocuğuna vereceği en değerli şey, koşulsuz sevgidir. Anne-babanın çocuğuna karşı en temel görevi; sevgiyi hissettirmek ve sevmeyi öğretmektir.

REHBERLİK SERVİSİ